

Monumentnummer*: 514474

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82957/172

Woonplaats* **Apeldoorn** Gemeente* **Apeldoorn** Provincie* **Gelderland**

Locatiennaam **Apeldoorn** Locatieomschrijving **Parken**

Kadastrale gemeente* **Apeldoorn** Sectie* **AA** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **2071**

Omschrijving**

Inleiding

Vrijstaand gebouw gelegen aan de oostzijde van de Alexanderlaan en gebouwd als GYMZAAL bij het in 1913 opgerichte gymnasium van de gemeente-architect G. de Zeeuw. Bouwjaar en architect zijn niet bekend, maar het gebouw kan op grond van de expressionistische bouwstijl, de Amsterdamse School, worden gedateerd in de periode 1925-1930. Oorspronkelijk bevond de hoofdtoegang zich in het midden van de gevel aan de Alexanderlaan. De toegang is mogelijk in de jaren zestig dichtgemetseld en de hal is omgebouwd tot kleedkamer en doucheruimte. Het gebouw is thans toegankelijk via een zij-ingang.

Omschrijving

Het in Vlaams verband gemetselde, bakstenen gebouw is opgetrokken op samengesteld grondplan met een rechthoekig hoofdblok met één hoge bouwlaag onder een schilddak met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen. Langs de gehele VOORGEVEL strekt zich een smal éénlaags bouwdeel uit met omlopend afgeplat schilddak. In het midden bevindt zich een uitbouw met tentdak. Tegen de middenas van de drie traveeën brede rechter zijgevel bevindt zich een vierkant aanbouwtje met schilddak. Aan de achterzijde bevinden zich tegen de buitenste traveeën diepe éénlaags uitbouwen met schilddaken, die de pleinvormige ruimte daar flankeren. De daken hebben een fors overstek en pironen op de hoekpunten. De nok bevat op de uiteinden een rook- of luchtafvoerkanaal met een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

beëindiging van siermetselwerk.

De gevels hebben een hoge plint bestaande uit afwisselend drie lagen rode en drie lagen geteerde baksteen, afgesloten met een steens rollaag van geteerde baksteen. De gevel is verder opgetrokken in gele baksteen en wordt afgesloten met een tandlijst en fries in siermetselwerk in rode baksteen. De traveen worden van elkaar gescheiden door bakstenen steunberen die opgaan tot het dakoverstek en tot aan het fries aan de voorzijde tweezijdig zijn afgeschuind.

De vensters worden ontlast door steens rollagen waarvan de bovenzijde enigszins is uitgemetseld en hebben bakstenen lekdorpels.

De voorgevel bevat ter weerszijden van de uitbouw zes 4-ruits vensters. De zijgevels van de uitbouw hebben elk een 4-ruits venster. De voorgevel van de uitbouw bevatte in oorsprong de hoofdentree. Het dakschild bezit een dakkapel met een drielicht met diagonale roedeverdeling.

De LINKER ZIJGEVEL bevat in de rechter en de linker travee drie vensters met een 4-ruits onderraam en een 4-ruits vallend bovenraam.

De linker zijgevel van de vleugel tegen de voorgevel heeft links een 4-ruits venster en rechts een paneeldeur met boven een glaspaneel met diagonale roedeverdeling.

De ACHTERGEVEL heeft tussen de uitbouwen in iedere travee een 20-ruits stolpdeur met daarboven steeds drie vensters met een 4-ruits onderraam en een 4-ruits vallend bovenraam. De tweede steunbeer van links bevat een rookkanaal, dat boven het overstek wordt voortgezet. Hier heeft het rookkanaal aan voor- en achterzijde een tweezijdige afschuining en mondt uit in een brede band met siermetselwerk.

De linker uitbouw heeft links een paneeldeur met boven een glaspaneel met diagonale roedeverdeling en rechts daarvan in oorsprong twee 4-ruits vensters. Het rechter venster is vervangen door een rooster. De rechter uitbouw heeft drie 4-ruits vensters evenals de linker zijgevel van de uitbouw. De rechter zijgevel van de linker uitbouw en de linker zijgevel van de rechter uitbouw zijn blind.

Het dakschild bezit een dakkapel met een drielicht met diagonale roedeverdeling.

De RECHTER ZIJGEVEL bevat in de uitbouw onder twee 4-ruits vensters en daarboven een vermoedelijk gietijzeren tweelicht met diagonale roedeverdeling. De linker zijgevel van de uitbouw heeft twee 4-ruits vensters, de rechter zijgevel een paneeldeur met boven een glaspaneel met diagonale roedeverdeling. De traveeën ter weerszijden van de uitbouw bevatten drie vensters met een 4-ruits onderraam en een 4-ruits vallend bovenraam.

De rechter zijgevel van de vleugel tegen de voorgevel bevat links de huidige entree met een paneeldeur met boven een glaspaneel met diagonale roedeverdeling en rechts daarvan twee 4-ruits vensters.

Het interieur is in hoofdlijnen intact en heeft in de gymzaal wanden van schoon metselwerk en nog oorspronkelijke radiatoren.

Waardering

GYMNASTIEKZAAL uit de periode 1925-1930

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van architectuurhistorische waarde vanwege esthetische kwaliteiten, gave verhoudingen en een bijzondere detaillering in vormgeving en materiaalgebruik, waaronder het gebruik van drie kleuren baksteen. Het object is een goed voorbeeld van de in dit deel van Apeldoorn weinig voorkomende expressionistische bouwstijl, de Amsterdamse School. Het object is als gymnastiekzaal van belang als voorbeeld van een functionele en typologische ontwikkeling.
- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van een historisch gegroeid stedelijk gebied en de beeldbepalende rol daarin. Het gebouw heeft een ensemblewaarde in relatie met de haar omringende bebouwing en elementen (schoolgebouw, conciërgewoning, hekwerk).
- Van cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming als gymnastiekzaal, verbonden met het Gymnasium en daardoor met de ontwikkeling van het onderwijs in Apeldoorn.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Sport en recreatie

Functie

Gymnastiekzaal